

Kjære politiker!

I samfunnet i dag prater vi mye om likhet og likebehandling. Likebehandling av kjønn, likebehandling av personer med ulik legning, ulik religiøs bakgrunn, etnisitet eller funksjonsevne.

Jeg jobber i Læringsverkstedet Maurtua AS som styrer, og min hverdag består mye av å likebehandle de menneskene som er rundt meg når jeg er på jobb. Mine ansatte har rett til å likebehandles, foreldre til barna i barnehagen har rett til å likebehandles og ikke minst har barna som går i barnehagen rett til å likebehandles. Dette brevet handler bla om barna og barns rett til å behandles likt.

I Læringsverkstedet, som jeg er ansatt i, er vi svært opptatt av at alle barn skal få føle seg verdifulle! Uansett bakgrunn, etnisitet, kjønn eller funksjonsevne. Vi jobber for at alle barn skal få være den beste utgaven av seg selv, vi skal få verdens viktigste verdier til å vokse. Og denne verdien, det er barna! Barna som skal forme fremtiden! Vi mener at barnet er verdifullt i seg selv, ikke i det de sier eller gjør. Vi har også ulike løfter, bla til barn og foreldre. Til foreldrene lover vi: – *Sammen skaper vi en sosial læringsarena som setter gode spor.* Vi har til og med nedfelt et løfte til kommunen i vår verdiplattform: – *Vi er en god lagspiller til beste for barna.*

Som erfaren barnehageansatt og styrer i barnehage så har jeg, siden 1995, fulgt de endringer og den utvikling det har vært i sektoren de siste 24 årene. Den gang da var det vanlig med små barnehager, i dag er barnehagene større. Før i tiden hadde vi lange ventelister med barn, i dag er konkurransen stor og det er tilnærmet full barnehagedekning i Meland Kommune (snart en del av Alver kommune). Helt frem til nylig har vi også selv bestemt hvor mange ansatte som skulle jobbe i barnehagen, og hvor mange pedagoger vi trengte for å sikre både god kvalitet og god økonomi i barnehagen. Men vi har hatt et ønske om noe mer håndfast og en bemanningsnorm i barnehagene.

Vi har det siste året fått to nye normer som sier noe om hvor mange pedagoger det skal være pr barn i barnehagen og hvor mange ansatte det skal være pr barn i barnehagen. Hurra!
(Se detaljer om de nye bemanningsnormene i del en i vedlegget)

Bakgrunnen for disse normene er forståelsen for at flere pedagoger og flere ansatte pr barn i barnehagen skaper bedre kvalitet. Dette er vi i Læringsverkstedet helt enig i! Jeg tror alle barnehageansatte er enig, og ikke minst har vi forskning som underbygger akkurat dette.
(Se del to i vedlegget for kort info om hva forskning sier om kvalitet.)

Hva er så egentlig kvalitet? Det er et begrep jeg har reflektert mye over, og jeg har møtt veldig mange ulike syn på kvalitetsbegrepet. Det som er kvalitet for meg er ikke nødvendigvis kvalitet for deg. Det jeg tenker er at det er regjeringen, kommunen og Utdanningsdirektoratet som bestemmer hva som er kvalitet i en barnehage i dag. Og ikke minst har kravet til kvalitet og kompetanse i barnehagene økt betraktelig de siste årene. Dette er vi barnehageansatte svært glade for! Rammeplanen for barnehagen (2017) sier tydelig noe om hvordan vi skal

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

drive den pedagogiske virksomheten i barnehagen.

La meg så komme til poenget og til sakens kjerne. Hva tenker du som nå leser dette brevet? Jeg håper du nikker og er enig du også. For det er vel ikke bare vi som jobber i private barnehager som tenker dette jeg beskriver? I Meland går det ca 595 barn i barnehage, hvorav ca 40 av disse går i en kommunal barnehage. Fra 01.01.20 blir vi slått sammen med 2 andre kommuner og blir til Alver Kommune. Da blir regnestykket forandret i forhold til antall barn i kommunale og private barnehager. Totalt vil det gå ca 1770 barn i barnehage, der 504 av disse går i en kommunal barnehage. Jeg håper og tror at de barna som går i en kommunal barnehage er like verdifulle som de barna som går i en privat barnehage. Hvis dere tenker «ja, det er de» så håper jeg at dere tar hensyn til dette når dere nå skal fordele de økonomiske midlene til barna i Meland Kommune og fra 1.januar Alver Kommune! For Departementet mener at de økte lønnskostnadene som har kommet i barnehagene mtp bemanningsnormen er fullfinansiert! Og vi er nå tilbake til det jeg innledet med; begrepet **likebehandling**. Problemet er nemlig det at barn i private og kommunale barnehager de likebehandles ikke! Alle foreldre betaler like mye for en barnehageplass, men tilskuddet barnehagene mottar fra ulike kommuner varierer med 100.000 kroner per barn per år. Dette betyr at barnehagene har ulikt grunnlag for å gi barna et godt tilbud! Og Meland kommune er en av de kommunene som Privat Barnehagers Landsforbund lister opp som **ikke** finansierer bemanningsnormen i private barnehager, og som baserer de private barnehagenes tilskudd på to år gamle regnskapstall. Dvs at dere likebehandler ikke private og kommunale barnehager! Regjeringen er klar på at de ikke ønsker forskjellsbehandling mellom private og offentlig barnehager. Vi forventer at kommunestyret følger opp slike føringer fra regjeringen!

Og hva er så konsekvensen av forskjellsbehandlingen av barn som i dag er et faktum? Det er veldig enkelt: Det fører til at private barnehager ikke kan levere den kvaliteten til barn og foreldre som forventes og som er et krav til oss. For hvordan skal vi kunne «være nok trygge voksne med riktig kompetanse» når vi ikke har råd til å sette inn vikar når noen er syke eller har midler til kompetanseheving? Hvordan skal vi kunne skape et godt og innbydende leke og læringsmiljø når vi ikke har råd til å kjøpe nye leker eller oppgradere eller vedlikeholdet barnehagebygget eller lekeplassen vår? Når jeg nå skal ansatte nye barnehagelærere eller assistenter så må jeg velge de med ingen eller kortest erfaring. Hva da med mangfoldet blant de barnehageansatte? Vi er avhengig av barnehagelærere som både er erfarne og de som er nyutdannet for å få et bredt spekter av faglighet og erfaringsbasert kunnskap i barnehagene. Vi er glad for et fokus på at økt bemanning fører til bedre kvalitet. Men det er et reelt behov for finansiering her, ellers vil økt bemanning som er ment som noe positivt føre til mer stress, fare for økt sykefravær og dårligere kvalitet. For noen kan det føre til nedleggelse da de ikke har finansielle reserver til å klare seg.

Jeg har noen spørsmål som jeg gjerne vil ha svar på:

1. Hvorfor er det forskjellsbehandling av barna i kommunen, og skal det fortsette?

Hvorfor velger dere å forskjellsbehandle ansatte i offentlige og private barnehager? Belastningen med trangere økonomi er et vesentlig stress faktor for ansatte og kan føre til økt sykefravær i sektoren.

2. Barnehagen skal i SU (samarbeidsutvalget) orientere foreldre om økonomien, og dette møtet står nå for døren. Hvordan mener dere at styrere skal forklare foreldrene i de private barnehagene at politikerne velger en slik forskjellsbehandling?

Flere kommuner har valgt å likebehandle offentlige og private barnehager i denne toårsperioden vi nå går inn i og jeg håper at dere har samme holdning og tar det samme ansvaret i Meland kommune! Vi forventer likebehandling når vi nå blir Alver Kommune, og at dere politikere gjør nødvendige bevilgninger til privat sektor i budsjettet for 2020 og 2021 inntil etterslepet på to år er utjevnet.

Jeg ber om et snarlig svar slik at jeg kan ta dette med meg inn i SU, samt informere ansatte om hvilken fremtid vi har foran oss i barnehagen de neste årene!

I Lindås kommune gjelder samme sak. Kommunen finansierer ikke per dags dato bemanningsnormen da de baserer tilskuddene til private barnehager på to år gamle regnskapstall. I Lindås kommunen er det stort flertall av barn som går i private barnehager kontra kommunale barnehager. Barn og ansatte i private barnehager fortjener likebehandling og som styrere i private barnehager forventer vi å få samme mulighet som styrere i kommunale barnehager til å tilby et fullverdig barnehagetilbud til våre verdifulle barn! Det gjør vondt i hjertet at vi ser en så tydelig forskjellsbehandling og det gjør vondt å si at merkes i praksis. Men det er det som er realiteten og virkeligheten vi står i.

Dette brevet er skrevet som et samarbeid fra oss som jobber i Læringsverkstedet i nye Alver kommune.

Med vennlig hilsen

Lill-Merethe Kittang, styrer i Læringsverkstedet Maurtua AS (Meland)

Mona Uglum Osberg, styrer i Læringsverkstedet Flatøy barnehage(Meland)

Ine Rødal, styrer i Læringsverkstedet Alversund Montessoribarnehage (Lindås)

Frekhaug 30.10.19

*Ine Rødal
Mona Uglum Osberg
Lill-M. Kittang*

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

Vedlegg 1.

(Barnehageloven (2005) sier følgende:

§ 1. Norm for pedagogisk bemanning

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning.

Barnehagen skal ha minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

§ 18. Grunnbemanning

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Vedlegg 2.

Diverse forskning sier:

En god barnehage har langsiktig virkning for barns læring og utvikling

Dansk Clearinghouse vier i en analyse av flere internasjonale forskningsrapporter, viktige forutsetninger for at barnehagen har positiv og langvarig innflytelse på barns læring og utvikling. De tre viktigste faktorene er gode relasjoner mellom barn og ansatte, gode relasjoner mellom barna og en bevisst og målrettet pedagogikk som gir plass til det enkelte barns initiativ og engasjement. Det er barnehagelærernes rolle å lede dette arbeidet.

Den nordiske barnehagemodellen er positiv for barns trivsel og læringsutbytte

Flere forskningsrapporter viser at en nordisk modell, med stor vekt på lek og samspill mellom barn og mellom barn og voksne, er gunstig for barns trivsel og utbytte av å gå i barnehage. Et positivt sosialt miljø mellom barna spiller en viktig rolle for barns trivsel og for deres sosiale utvikling. Barns vennskap har stor betydning for barns trivsel i barnehagen og deres evne til å takle overgangen mellom barnehage og skole.

Det er god økonomi for samfunnet å investere i kvalitetsbarnehager

Det er i dag stor oppslutning om forståelsen av at det er god økonomi for et samfunn å investere i god kvalitet i barns første utdanning. OECD bygger på forskning på området og de oppgir tre hovedgrunner til at medlemslandene bør investere i god barnehage: For det første gir dette tiltaket signifikante økonomisk og sosial avkastning. For det andre bidrar gode barnehager til økt yrkesdeltagelse blant småbarnsforeldre. For det tredje bidrar gode barnehager til å gi barn bedre utdanning og velferd. Å investere i barns tidlige leveår, gir god samfunnsøkonomisk avkastning på lang sikt.

<https://www.utdanningsforbundet.no/medlemsgrupper/barnehage/barnehageoffensiven2/dette-viser-forskningen/>